

ODRŮDY BRAMBORU V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2016

V České republice je v současné době registrováno 135 odrůd (31 odrůd velmi raných, 40 odrůd raných, 42 odrůd poloraných a 22 odrůd polopozdních až pozdních). V roce 2016 byly registrovány čtyři nové odrůdy bramboru – rané až polorané odrůdy Dominika pro přímý konzum varného typu AB, Valkýra pro přímý konzum varného typu BC, zpracování na lupínky a hranolky, Vysočina pro přímý konzum varného typu AB a poloraná až polopozdní odrůda Pardál pro zpracování na škrob. V ČR se mohou množit odrůdy registrované ve všech státech EU – společný katalog odrůd druhů zemědělských rostlin uvádí téměř 1500 odrůd. V letošním roce byly odrůdy bramboru množeny na 2 944,58 ha (18,82 ha stupeň množení S, 125,49 ha – SE, 190,45 ha – E, 1075,10 ha – A, 1509,12 ha – B a 25,60 ha – Bn). Množeno bylo 218 odrůd. Šest odrůd bylo množeno na ploše větší než 100 ha (Adéla – 285,92 ha, Ornella – 143,89 ha, Impala – 126,71 ha, Eurostarch – 123,68 ha, Marabel – 121,95 ha, Dali – 107,62 ha). Podrobnější analýza množitelských ploch odrůd bramboru v roce 2016 je uvedena v tab. 1.

Tab. 1: Analýza množitelských ploch odrůd bramboru v ČR v roce 2016

Odrůdy bramboru množené v ČR	Počet množných odrůd	Plocha množení		% z celkové plochy množení 2016 (2014)
		v ha	2016/2015	
Celkem	218	2944,58	1,01	100
Registrované odrůdy v ČR (celkem registrováno 135 odrůd z toho 59 CZ)	82 z toho CZ 45	1367,93 678,90	0,99 0,98	46,45 (47,10) 23,06 (22,83)
Odrůdy registrované v ostatních státech EU (cca 1500)	136	1576,65	1,02	53,55 (52,90)
Odrůdy s plochou množení nad 100 ha pro konzum pro škrob	4 (1 CZ, 2 DE, 1 NL) 2 (1 CZ, 1 DE)	642,20 267,50	1,00 1,03	21,80 (24,60) 9,08 (7,27)
Významné konzumní odrůdy s plochou množení nad 20 ha	38	1612,30	1,03	54,74 (57,75)
Odrůdy s velmi pevnou a pevnou dužninou (A, AB, BA)	15 odrůd	760,10	1,00	25,81 (28,47)
Odrůdy se středně pevnou až kyprou dužninou (B, BC)	12 odrůd (3 CZ)	795,80	1,03	27,03 (28,18)
Odrůdy s kyprou, silně moučnatou dužninou (C, CB)	1 odrůda	56,40	1,23	1,91 (1,10)
Významné odrůdy pro výrobu škrobu a smažených výrobků z brambor s plochou množení nad 20 ha	10 odrůd (1 CZ)	531,30	1,00	18,04 (17,09)

Sortiment odrůd se postupně mění. Pro informaci je uveden přehled odrůd určených pro konzumní účely a pro výrobu škrobu, které byly v ČR v roce 2016 množeny na ploše větší než 20 ha. Pořadí odrůd je dáno plochou množení v roce 2016. U odrůd registrovaných v ČR byly využity údaje ÚKZÚZ, u ostatních pak informace za zahraničních katalogů (tab. 2–5).

Tab. 2: Základní informace o odrůdách s velmi pevnou a pevnou dužninou

Odrůda	Země původu	Vegetační doba	Tvar hlíz	Varný typ	Barva slupky	Barva dužniny	Hlavní užití
Marabel	D	raná	oválný	BA-B*	žlutá	žlutá	konzum
Dali	NL	raná	oválný	BA*	žlutá	světle žlutá	konzum
Antonia	D	poloraná	oválný	AB	žlutá	žlutá	konzum
Carrera	NL	raná	oválný	AB	žlutá	žlutá	konzum
Anuschka	D	velmi raná	oválný až kulovitý	AB	žlutá	žlutá	letní konzum
Princess	D	velmi raná až raná	oválný	AB	bílá až žlutá	žlutá	konzum
Belana	D	raná	oválný	AB*	žlutá	tmavě žlutá	konzum
Rafaela	D	poloraná	oválný až dlouze oválný	A*	žlutá	žlutá	konzum
Rosara	D	velmi raná	oválný	BA*	červená	žlutá	letní konzum
Mariska	NL	poloraná	oválný	BA	žlutá	žlutá	konzum
Colette	D	velmi raná	oválný	BA*	žlutá	světle žlutá	letní konzum
Musica	NL	velmi raná až raná	oválný	BA	žlutá	světle žlutá	konzum
Ditta	A	poloraná	dlouze oválný	AB*	žlutá	žlutá	konzum
Campina	D	raná	oválný	A	žlutá	žlutá	konzum
Colomba	NL	velmi raná	oválný až krátce oválný	AB	žlutá	žlutá	konzum

Pozn.: * při registraci odrůdy v ČR

Tab. 3: Základní informace o odrůdách se středně pevnou až kyprou dužninou

Odrůda	Země původu	Vegetační doba	Tvar hlíz	Varný typ	Barva slupky	Barva dužniny	Hlavní užití
Adéla	CZ	raná	krátce oválný	B*	žlutá	tmavě žlutá	konzum
Impala	NL	velmi raná	oválný až dlouze oválný	B*	žlutá	světle žlutá	letní konzum
Red Anna	CZ	poloraná	krátce oválný	B*	červená	tmavě žlutá	konzum
Laura	D	poloraná	dlouze oválný	B-BC*	červená	tmavě žlutá	konzum
Daisy	FR	raná až poloraná	oválný	B	světle žlutá	světle žlutá	konzum
Granada	D	poloraná	dlouze oválný	B*	žlutá	žlutá	konzum
Agria	NL	poloraná	oválný	B*	žlutá	žlutá	konzum
Gala	D	raná	krátce oválný	B	žlutá	žlutá	konzum
Monika	CZ	velmi raná	dlouze oválný	B*	žlutá	světle žlutá	letní konzum
Krone	D	raná až poloraná	oválný	B	žlutá	žlutá	konzum
Concordia	D	poloraná	oválný	B	žlutá	žlutá	konzum
Elfe	D	raná	oválný	B	žlutá	žlutá	konzum

Pozn.: * při registraci odrůdy v ČR

Tab. 4: Základní informace o odrůdě s kyprou, silně moučnatou dužninou

Odrůda	Země původu	Vegetační doba	Tvar hlíz	Varný typ	Barva slupky	Barva dužniny	Hlavní užití
Hermes	A	raná až poloraná	krátce oválné až oválné	C	žlutá	světle žlutá až žlutá	konzum

Tab. 5: Základní informace o odrůdách pro výrobu škrobu a zpracování na smažené výrobky

Odrůda	Země původu	Vegetační doba	Tvar hlíz	Obsah škrobu	Barva slupky	Užití
Ornella	CZ	polopozdní až pozdní	krátce oválný	vysoký	červená	zpracování na škrob a smažené výrobky
Eurostarch	D	polopozdní až pozdní	krátce oválný	vysoký	žlutá	zpracování na škrob
Kuras	NL	polopozdní až pozdní	krátce oválný až oválný	velmi vysoký	žlutá	zpracování na škrob
Lady Claire	NL	raná	krátce oválný		žlutá	pro lupínky
Priamos	D	poloraná	krátce oválný	vysoký	žlutá	zpracování na škrob a lupínky
Zuzanna	D	poloraná	kulovitý	vysoký	žlutá	zpracování na škrob
Kiebitz	D	raná	kulovitý		žlutá	pro lupínky
Festien	D	polopozdní až pozdní	kulovitý	velmi vysoký	žlutá	zpracování na škrob
Albatros	D	poloraná	krátce oválný	vysoký	žlutá	pro lupínky zpracování na škrob
Eurogrande	D	polopozdní až pozdní	kulovitý	velmi vysoký	žlutá	zpracování na škrob

Pozn.: * při registraci odrůdy v ČR

Dlouhodobý koncepční rozvoj VÚB: Trvale udržitelné systémy produkce kvalitních brambor (RO1616) a Národní program konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství MZe č.j. 206553/2011-MZE-17253 podprogram 1: Národní program konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a agro-biodiversity. Kolekce: brambor.